

Society consists of **groups of human beings** who are linked together utilizing specific systems and customs, rites, and laws and have a collective social existence. Society is defined by **Sociologist Peter L. Berger** as "a human product, and nothing but a human product, that yet continuously acts upon its producers."

समाजात **मानवांचे समूह** असतात जे विशिष्ट प्रणाली आणि प्रथा, संस्कार आणि कायदे वापरून एकत्र जोडलेले असतात आणि त्यांचे सामूहिक सामाजिक अस्तित्व असते. **समाजशास्त्रज्ञ पीटर एल. बर्जर** यांनी समाजाची व्याख्या "मानवी उत्पादन, आणि मानवी उत्पादनाशिवाय दुसरे काहीही नाही, जे अद्याप त्याच्या उत्पादकांवर सतत कार्य करते."

Indian Society

Indian society is a perfect example of diversity in almost every dimension of social life. Whether it is **religion, language, economic, regional, class, or caste**. There is difference everywhere yet we stand united as an integrated nation. This diversity is found from the first civilization to the present one.

Indian Diversity believes that the phrase "**accommodation without assimilation**" is appropriate. This simply indicates that India has room for all identities without jeopardising the country's unity. India has always accepted and dissolved different cultures and people in its multifaceted heart. Different influences can be found in Indian culture, ranging from Aryan to European.

Indian society is a diverse society with a complex social structure marked by **ethnic, linguistic, religious, and caste differences**. It includes people from all walks of life, including those who live in rural, urban, and tribal settings, as well as all other groups who share the Indian ethos.

Salient Features Of Indian Society

- Multi-Ethnic Society
- Multilingual Society
- Multi-Class Society
- Patriarchal Society
- Unity In Diversity
- Tribes
- Family
- Kinship System

भारतीय समाज

भारतीय समाज सामाजिक जीवनाच्या जवळजवळ प्रत्येक आयामातील विविधतेचे एक परिपूर्ण उदाहरण आहे. मग तो **धर्म असो, भाषा असो, आर्थिक असो, प्रादेशिक असो, वर्ग असो वा जात असो**. सर्वत्र फरक आहे तरीही आपण एकात्मिक राष्ट्र म्हणून एकत्र उभे आहोत. ही विविधता पहिल्या सभ्यतेपासून आजपर्यंत आढळते.

भारतीय विविधता असे मानते की "**अॅकमोडेशन विदाऊट अॅसिमिलेशन**" हा वाक्प्रचार योग्य आहे. देशाची एकात्मता धोक्यात न आणता भारतामध्ये सर्व अस्मितेला वाव आहे, हे यावरून स्पष्ट होते. भारताने नेहमीच विविध संस्कृती आणि

लोकांना आपल्या बहुआयामी हृदयात स्वीकारले आहे आणि विसर्जित केले आहे. भारतीय संस्कृतीत आर्यापासून ते युरोपीयनांपर्यंत वेगवेगळे प्रभाव आढळतात.

भारतीय समाज हा जातीय, भाषिक, धार्मिक आणि जातीय भेदांनी चिन्हांकित जटिल सामाजिक रचना असलेला एक वैविध्यपूर्ण समाज आहे. यात ग्रामीण, शहरी आणि आदिवासी सेटिंग्जमध्ये राहणारे, तसेच भारतीय लोकभावना सामायिक करणारे इतर सर्व गटांसह जीवनाच्या सर्व स्तरातील लोकांचा समावेश आहे.

भारतीय समाजाची ठळक वैशिष्ट्ये

- बहु-जातीय समाज
- बहुभाषिक समाज
- बहु-वर्ग समाज
- पितृसत्ताक समाज
- विविधतेत एकता
- जमाती
- कुटुंब
- नातेसंबंध प्रणाली

Multi-ethnic Society

An ethnic group, also known as an ethnicity, is a collection of people who share a common language or dialect, history, society, culture, or nation.

A multi-ethnic society is one in which a diverse range of racial groupings coexist. Almost any racial profile can be found in India.

बहु-वांशिक समाज

- वांशिक गट, ज्याला वांशिक म्हणून देखील ओळखले जाते, हा एक सामान्य भाषा किंवा बोली, इतिहास, समाज, संस्कृती किंवा राष्ट्र सामायिक केलेल्या लोकांचा संग्रह आहे.
- बहु-वांशिक समाज असा आहे ज्यामध्ये वांशिक गटांची विविध श्रेणी एकत्र असते. जवळजवळ कोणत्याही वंशाचे लोक भारतात आढळू शकते.

Multilingual Society

- The majority of modern civilizations are multilingual, with a wide range of languages.
- Language is such a powerful source of identity in India that the current division of the country into states is essentially a linguistic map of the country.
- India is a land of **diverse languages since it is a multicultural country**. At present, there is not a single State or Union Territory that is monolingual.

Family

Family is the smallest and basic unit of a social organization. They have an important role in every individual's life.

Different elements of a family are:

- It is formed by different relationships of **husband, wife, father, mother, sister, brother, and many others.**
- The family is responsible to bring up their children and fulfil their needs.
- Family is bond together with love, a sense of togetherness, sacrifice, and security.
- There are different sizes of families such as joint-family and nuclear families.
- They instil social norms and customs in the children.
- A family is attached aby love, respect and care.

कुटुंब

कुटुंब हे सामाजिक संस्थेचे सर्वात लहान आणि मूलभूत घटक आहे. प्रत्येक व्यक्तीच्या जीवनात त्यांची महत्त्वाची भूमिका असते.

कुटुंबाचे वेगवेगळे घटक आहेत:

- हे पती, पत्नी, वडील, आई, बहीण, भाऊ आणि इतर अनेक नात्यांमधून तयार होते.
- मुलांचे संगोपन करणे आणि त्यांच्या गरजा पूर्ण करणे हे कुटुंब जबाबदार आहे.
- कुटुंब म्हणजे प्रेम, एकजूटीची भावना, त्याग आणि सुरक्षिततेचे बंध.
- एकत्र कुटुंब आणि विभक्त कुटुंबे यांसारख्या कुटुंबांचे वेगवेगळे आकार आहेत.
- ते मुलांमध्ये सामाजिक रूढी आणि चालीरीती रुजवतात.
- एक कुटुंब प्रेम, आदर आणि काळजीने संलग्न आहे.

Caste system

The English word 'caste' is actually a borrowing from the **Portuguese casta**, meaning pure breed. The word refers to a broad institutional arrangement that in Indian languages is referred to by two distinct terms, **varna and jati**. Varna, literally 'colour', is the name given to a four-fold division of society into **brahmana, kshatriya, vaishya and shudra**. Jati is the word most commonly used to refer to the institution of caste in Indian languages.

जाती व्यवस्था

'जात' हा इंग्रजी शब्द प्रत्यक्षात पोर्तुगीज कास्टामधून घेतलेला आहे, म्हणजे शुद्ध जाती. हा शब्द एका व्यापक संस्थात्मक व्यवस्थेला सूचित करतो ज्याला भारतीय भाषांमध्ये वर्ण आणि जाति या दोन वेगळ्या शब्दांनी संबोधले जाते. वर्ण, शब्दशः 'रंग', हे नाव समाजाच्या ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य आणि शूद्र अशा चौपट विभागणीला दिलेले आहे. जाति हा भारतीय भाषांमधील जातीच्या संस्थेचा संदर्भ देण्यासाठी सामान्यतः वापरला जाणारा शब्द आहे.

Conclusion

- In Indian society, the **Unity in Diversity** is being disrupted by some sectarian elements with religious threats.
- Every Indian must rise above the difficulties and strive for national unity and integrity.

- India's strength is characterised by the common principles of democracy, equality, and justice, as established in the constitution, which we all share and cherish as part of the Indian value system.
- India, on the other hand, has the ability to overcome communal violence and vested interests.

निष्कर्ष

- भारतीय समाजात, विविधतेतील एकता काही सांप्रदायिक घटकांकडून धार्मिक धमक्या देऊन विस्कळीत होत आहेत.
- प्रत्येक भारतीयाने अडचणींपासून वर येऊन राष्ट्रीय एकात्मता आणि अखंडतेसाठी प्रयत्न केले पाहिजेत.
- संविधानात स्थापित केल्याप्रमाणे लोकशाही, समानता आणि न्याय या समान तत्वांनी भारताचे सामर्थ्य वैशिष्ट्यपूर्ण आहे, जे भारतीय मूल्य प्रणालीचा एक भाग म्हणून आपण सर्वजण सामायिक आणि जपतो.
- दुसरीकडे, भारतामध्ये जातीय हिंसाचार आणि निहित स्वार्थावर मात करण्याची क्षमता आहे.

